

ANADOLU AJANSI

03.03.2008

Doç. Dr. Cevdet Yılmaz

"Belde belediyelerinin kapatılmasında tek ölçüt nüfus miktarı olmamalı, yerleşmelerdeki bina sayısı ve yoğunluğu da dikkate alınmalıdır"

OMÜ Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Cevdet Yılmaz son Belediyeler Yasası ile ilgili olarak yaptığı açıklamada nüfusu 2000'in altına düşen belediyelerin hepsinin kapatılmasının büyük hata olacağını ifade etti.

Yılmaz açıklamasında şunları söyledi:

"Türkiye'de son yıllarda hızı artarak devam eden iç göç ve şehirleşme süreci nedeniyle, bütün köy ve kasabalarımızda olduğu gibi, bazı belde belediyelerinin nüfusu da azalmış, kuruluşlarında aranan 2000 nüfus miktarının da altına düşmüşlerdir. Kamuoyuna yansıyan haberlerden edindiğimiz bilgilere göre yerel seçimler öncesi getirilen yeni düzenlemeyle 2007 yılı sayım sonuçlarına göre nüfusu 2000'in altına düşen bu belde belediyeleri kapatılarak buldukları ilçelere bağlı mahalle ya da köy muhtarlığına dönüştürülmesi planlanmaktadır. Belediye hizmetlerinden yararlanacak yeterli nüfus bulunmaması nedeniyle, devlet kaynaklarının israf edilmesinin önüne geçmek ve gerekli hizmeti başka yollarla sağlamak şartıyla, bu belediyelerin bir kısmının kapatılması veya en yakın ilçe merkezine bağlanması bizce de doğru bir uygulamadır".

"Fakat Türkiye'deki bütün beldeler aynı özelliklere sahip değildir. Ekonomik, sosyal ve coğrafi şartlardaki farklılıklar nedeniyle nüfusu azaldığı için kapatılması öngörülen belde belediyeleri arasında büyük farklılıklar vardır. Bunlardan bir kısmı gerçekten nüfuslarını kaybettikleri ve kuruldukları tarihten bugüne küçük bir köy görünümünden ileri gidemedikleri için kapatılmaları gerekirken, bir kısmı ise kesinlikle bu uygulamanın dışında tutulmalıdır. Bunların başında gurbetçi ve yazlıkçı göçü nedeniyle mevsimlik nüfus çeken yerler gelmektedir".

"Özellikle kıyı bölgelerimizde bulunan bazı beldeler turizm fonksiyonlarına bağlı olarak yazın yoğun nüfuslu, kışın ise tenhadır. Bu beldelerin daimi nüfusu az olmakla birlikte yaz mevsiminde yazlık evler ve turistik tesislerde ikamet edenlerle birlikte nüfusları 3-4 kat artarak büyük canlılık kazanmaktadırlar. Su, katı atık, trafik, zabıta, ruhsat, sosyo-kültürel gereksinimler ve diğer ihtiyaçlar gibi asıl belediye hizmetlerine en çok bu mevsimde ihtiyaç duyulmaktadırlar. **Bu tür yerler ayrıca, önce yazlıkçı olarak nüfus çekerken ardından emeklilerin daimi yerleşim yeri haline gelmekte, böylece büyük kentlerden kırlara olan tersine göçün hedefi de öncelikle yine bu yerler olmaktadır. Belediyeler kapatılırken bu özelliklere sahip olan beldeler için nüfus miktarları değil bina yoğunlukları ve yaz dönemindeki nüfusları dikkate alınmalıdır"**.

“Bunun için beldenin en yakın merkeze yakınlığı ve gelişme potansiyeli göz önüne alınmalı, hakim fonksiyonun tarım ve hayvancılık mı yoksa turizm ve inşaat gibi tarım dışı faaliyetlere mi dayandığı araştırılmalı, bina ve daire sayısındaki artış izlenmeli, elektrik, su, telefon abonelikleri ve bunların faal kullanımından yola çıkılarak yıl içindeki maksimum nüfus tespit edilmeli ve ona göre karar verilmelidir. Aksi takdirde bu beldelerde özellikle yaz döneminde nüfus artışı ve bunların ihtiyaçlarının karşılanmasında büyük kargaşa yaşanacaktır. Buralar için valilikler bünyesindeki il özel idarelerinden veya köylere hizmet götürme birliklerinden görevlendirilmesi düşünülen memurlar mevcut belediye başkanlarının sahip oldukları yönetim ve organizasyon imkânına sahip olamayacaklarına göre idari yapı nasıl olacaktır. Şayet bunlar mevcut belediye başkanları gibi görevlendirileceklerse o zaman mevcudun değişmesinin bir anlamı yoktur. Yoksa Türkiye'nin idari halkasından tamamen çıkmış ve unutulmuş olan *bucak müdürlüğü* geri mi gelecektir. Uygulamaya geçmeden önce yasa yapılırken bütün bu hususlar göz önüne alınarak bir kez daha düşünülmelidir”.

Açıklamasında Sinop ili Türkeli ilçesine bağlı Güzelkent beldesi ile yine Sinop ili Gerze ilçesine bağlı Yenikent beldesini örnek veren Doç. Dr. Cevdet Yılmaz, 2007 yılı adrese dayalı nüfus tespiti sonuçlarına göre Güzelkent beldesi nüfusunun 1.354'e, Yenikent beldesi nüfusunun da 1.025'e düştüğü için yeni yasaya göre kapatılacak belediyeler arasına alındığını belirterek şöyle dedi:

“Yasa teklifinde ikisi de aynı kategoride değerlendirilen bu beldeler aslında birbirinden oldukça farklı özelliklere sahiptirler. Örneğin Güzelkent beldesinde fiziki büyüme devam etmektedir. Son yıllarda yapılaşma ve bina sayısı artmış, arsa fiyatları yükselmiş, turistik cazibesine bağlı olarak sürekli yazlık evler inşa edilmektedir. Daha önce Batı Avrupa ülkelerine ve büyük şehirlere göç etmiş yöre insanı yaz mevsimini beldede geçirmekte, kesin dönüşlerini de yine buraya yapmaktadırlar. Beldenin fotoğraflarına bakıldığında bu durum açıkça görülmektedir (Foto 1). Buna karşılık Yenikent beldesi ise kurulduğu günden bu yana hiçbir gelişme gösterememiş, büyük bir köy görüntüsüne bile kavuşmamıştır. Ayrıca mevcut durumu incelendiğinde geleceğe yönelik herhangi bir potansiyele sahip olmadığı da açıkça görülmektedir (Foto 2). Bu durumda Yenikent belediyesinin kapatılma kararı ne kadar doğruysa Güzelkent belediyesinin kapatılma kararı da o derece yanlıştır”.

“Güzelkent örneğinden yola çıkılarak, belediyelerin kapatılmasında Ankara'da masa başında sadece nüfus miktarlarını gösteren rakamlara bakılarak kesin kararlar alınmasının yanlışlığı ortadadır. Yasal düzenleme yapılırken yukarıda bahsedilen yerel coğrafi özellikler de mutlaka dikkate alınmalıdır. Böyle yapıldığı takdirde uygulamada daha az sorun yaşanacak, telafisi imkânsız durumlara düşülmeyecektir. **Ayrıca büyük kentlere göçü azaltmak ve başta emekliler olmak üzere bir kısım nüfusu kırsal alana geri gönderebilmek için halkın kendini güvencede hissedebileceği ve hizmetlerinden yararlanabileceği kentsel özelliklere sahip bu tür yerel çekim merkezlerine büyük ihtiyaç olduğu da unutulmamalıdır”.**

Foto 1. Kapatılmaması gereken beldelere bir örnek; Sinop ili, Türkeli ilçesi Güzelkent Beldesi 2008 yılı genel görünümü.

Foto 2. Kapatılmasında sakınca olmayan beldelere bir örnek; Sinop ili, Gerze ilçesi, Yenikent Beldesi 2008 yılı genel görünümü.

.....

"Nüfusu 2 binin altındaki bütün belediyelerin kapatılması hata"

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cevdet Yılmaz, "Nüfusu 2 binin altındaki tüm belediyelerin kapatılması büyük hata olur" dedi.

Yılmaz, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi ile yapılan son sayımda nüfusu 2 binin altına düşen beldelerin kapatılma kararını değerlendirdi.

Türkiye'deki bütün beldelerin aynı özelliklere sahip olmadığını belirten Yılmaz, ekonomik, sosyal ve coğrafi şartlardaki farklılıklar nedeniyle nüfusu azaldığı için kapatılması öngörülen belde belediyeleri arasında büyük farklılıklar bulunduğunu söyledi.

Yılmaz, belediyelerin kapatılmasında tek ölçütün nüfus miktarı olmaması gerektiğini ifade ederek, şunları kaydetti:

"Nüfus yoğunluğu yanında yerleşmelerdeki bina sayısı ve yoğunluğu da dikkate alınmalıdır. Türkiye'de son yıllarda hızı artarak devam eden iç göç ve şehirleşme süreci nedeniyle bazı belde belediyelerinin nüfusu da azalmış, kuruluşlarında aranan 2 bin nüfus miktarının da altına düşmüştür. Ancak kapatılma kararında nüfus tek başına belirleyici olmamalıdır. Nüfus yoğunluğu yanında yerleşmelerdeki bina sayısı ve yoğunluğu da dikkate alınmalıdır."

Kapatılması düşünülen beldelerin, merkeze yakınlığı ve gelişme potansiyelinin göz önüne alınması gerektiğini kaydeden Yılmaz, beldenin yıl içindeki nüfus hareketlerinin takip edilmesi gerektiğini ifade etti.

Yılmaz, özellikle kıyı bölgelerinde bulunan bazı beldelerin turizm fonksiyonlarına bağlı olarak yazın yoğun nüfuslu, kışın ise تنها olduğunun da göz önünde bulundurulması gerektiğine dikkati çekti.

HALK

4 Mart 2008 Salı

Türkiye'nin en iyi bölge gazetesi

Kapatılmaları büyük hata olur

OMÜ Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cevdet Yılmaz, "Nüfusu 2 binin altındaki tüm belediyelerin kapatılması büyük hata olur" dedi. Yılmaz, belediyelerin kapatılmasında tek ölçütün nüfus miktarı olmaması gerektiğini ifade ederek, "Nüfus yoğunluğu yanında yerleşmelerdeki bina sayısı ve yoğunluğu da dikkate alınmalıdır." diye konuştu.

11'de

Kapatılmaları büyük hata olur

ONDOKUZ Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cevdet Yılmaz, "Nüfusu 2 binin altındaki tüm belediyelerin kapatılması büyük hata olur" dedi.

Yılmaz, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi ile yapılan son sayımda nüfusu 2 binin altına düşen belediyelerin kapatılma kararını değerlendirdi. Türkiye'deki bütün belediyelerin aynı özelliklere sahip olmadığını belirten Yılmaz, ekonomik, sosyal ve coğrafi şartlardaki farklılıklar nedeniyle nüfusu azaldığı için kapatılması düşünülen belediye belediyeleri arasında büyük farklılıklar bulunduğunu söyledi.

NÜFUS BELİRLEYİCİ OLAMAZ

Yılmaz, belediyelerin kapatılmasında tek ölçütün nüfus miktarı olmaması gerektiğini ifade ederek, şunları kaydetti: "Nüfus yoğunluğu yanında yerleşmelerdeki bina sayısı ve yoğunluğu da dikkate alınmalıdır. Türkiye'de son yıllarda hızla artarak devam eden iç göç ve şehirleşme süreci nedeniyle bazı belediye başkanları nüfusu da azalması, kuruluşlarında aranan 2 bin nüfus miktarının da altına düşmüştür. Ancak kapatılma kararında nüfus tek başına belirleyici olmamalıdır. Nüfus yoğunluğu yanında yerleşmelerdeki bina sayısı ve yoğunluğu da dikkate alınmalıdır."

TURİZM FONKSİYONU

Kapatılması düşünülen belediyelerin, merkeze yakınlığı ve gelişme potansiyelinin göz önüne alınması gerektiğini kaydeden Yılmaz, belediyenin yıl içindeki nüfus hareketlerini takip edilmesi gerektiğini ifade etti. Yılmaz, kıyı bölgelerinde bulunan bazı belediyelerin turizm fonksiyonlarına bağlı olarak yazın yoğun nüfusla, kışın ise turizm olmasının da göz önünde bulundurulması gerektiğine dikkati çekti.

AA